

13. august 2010

UKA 2010/33

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inatsisartut aalajangiinissaannut siunnersuut, nunatta karsiata kukkunerisiuinnermut ataatsimiititaani allattutut suliat Nuna tamakkerlugu Kukkunerisuisoqarfimmit Nunap Kukkunerisuisuanit pisortaqaqtumit taarserneqassasut, soorlu Naalagaaffeqatigiinnermi allani taamaattoqartoqartoq, tassa Savalimmiumi Nuna tamakkerlugu Kukkunerisuisoqarpoq Danmarkimilu Naalagaaffik Kukkunerisuisoqarluni. Ilangullugu siunnersuutigineqaqarpoq, Inatsisartut Kukkunerisiuinnermut Ataatsimiititaani ilaasortat siunissami qinersivik pineqartoq tamaat atuuttussanngorlugit qinerneqartassasut, ataatsimiititaliarlu taaguserneqassasoq "Inatsisartut Kukkunerisuisui".

(Inatsisartunut ilaasortaqaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tungavilersuut:

Demokraatit taamaalillutik siunnersuutigaaq, Inatsisartut ataanni Inatsisartut allatseqarfiatut Inatsisartullu Ombudsmandeqarfiattulli Nuna Tamakkerlugu Kukkunerisuisoqarfeqalissasoq politikkikkut aqutaanngitsumik, taakkulu ingerlatsisarfigissavaat Inatsisartut tikkuugaat Nunap Inatsisartut Kukkunerisuisui tallimaasut. Periuseq taanna Savalimmiumi, Danmarkimi nunanilu avannarlerni allani atugaareerpoq. Nunani taakkunani ilungersuullugu tiguneqartarpoq qinikkat nakkutilliisoqarfianniit isornartorsiuisoqaraangat. Tamanna peqataasussaavoq politikkikkut ilusiligaanerup innarligaannginnissaanut, tamannalu folketingimi politikkikkut ilusiligaanerumut ataq-qinninnermut paarseqataavoq.

Demokraatit siunnersuutigaaq siunnersuut imaalillugu piviusunngortinneqassasoq:

1. Inatsisartut Kukkunerisiuinnermut Ataatsimiititaat toqarneqassapput Nunap Tamarmi Kukkunerisuisuisut Inatsisartullu qinigaaffiat tamakkerlugu atuutissallutik.
2. Inatsisartut Allatseqarfiattut Inatsisartullu Ombudsmandeqarfiattut Inatsisartut ataanni kukkunerisuisoqarfik pilersinneqassaaq.
3. Nuna tamakkerlugu kukkunerisuisoq atorfinitsinneqassaaq, taannalu Inatsisartut Kukkunerisuisuinut allattuujutigissaaq. Nuna tamakkerlugu kukkunerisuisoq naalagaaffiup akuerisaanik kukkunerisuisutut ilianniarsimasuussaaq.
4. Nuna tamakkerlugu kukkunerisuisoq suliame ingerlannissaanut aningaasaliissutaasunik atugassaqartinneqassaaq. Aningaasaliissutit taakku ilaatiguut ima aningaasalersorneqassapput:
 - aningaasaliissutit ullumikkutut Nunap Karsiata kukkunerisiorneqartarneranut Naalakkersuisut avataanit kukkunerisuiuitsarnerattut akilerneqassapput,
 - aningaasaliissutit Nunap Karsiata ataani suliffeqarfiit naatsorsuutaasa kukkunerisiorneqartarneranni atorneqassapput.
 - aningaasaliissutit ullumikkut Inatsisartut Allatseqarfiata Kukkunerisuisnermi Ataatsimiititami allaffissornikkut ikiuuttarnerannut atorneqartut atorneqassapput

- aningaasaliissutit ullumikkut ukiumoortumik Inatsisartut Allatseqarfianiit ingerlatsisoqarfiit kukkunerssiusoqarnerinut misissuinerne immikkoortinneqartartut
- Maannakkumut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititap angalanernut, nerisaqarnermut ullormusianullu aningaasaliissutigineqartartut.

Demokraatit isumaqarput pingaaruteqarluinnartuusoq Kalaallit Nunaanni politikikkut aqqis-suussisimassasugut, innuttaasut politikikkut ilusiligaanermut ataqqinnissuseqassappata, ataq-qinninnerullu taassuma kingunerisussaavaa innuttaasut takunnissinnaanissaat, politikikkut suliaqartut naatsorsuutitigut ingerlatsisnertik akisussaassuseqarfigerusukkitsik.

Siusinnerusukkut suliaqartareerpugut, tassa naalackersuisunut ilaasortat inatsisit ilaatigut arlaqartut unioqutissimasaraangatigik, tamakkunuunalu kinguneqartitsinngitsoortoqartarluni. Tamatumunnga pissutaasut ilagaat, Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaq politikkimut attuumassuteqanngitsuunngimmat taamalu politikikkut anguniagaqarnermut sakkugineqalertarluni. Tamanna politikikkut ilusiligaanermut innuttaasunulluunniit pitsaasuunngilaq.

Nunani Avannarlerni allani qinerneqarsimavoq nuna tamakkerlugu "Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaat" inatsiliortuniit eqqartuussisuusunillu immikkoortillugu. Taamaalluni Danmarkimi Naalagaaffiup Kukkunersiuisui Folketingimiit ukiuni sisamani atasussatut qinerneqartarput, Sverigimi Riksdagip kukkunersiuisui qinerneqartarput Riksdagip qinigaaffiani Riksdagimut ilaasortanit qinerneqartarlutik, Norgemi Stortingip Riksrevisorerit tallimat qinertarpei, taakkulu tasasarpuk ukiuni kingullerni sisamani politikkeritut sulereersimasut.

Kukkunersiuinermut ilaasortat qinigaaffimmi tamakkiisumi Nunap Kukkunersiuisuisut qinertaliissagutsigik qulakkeertussaavarput, Ataatsimiititap ilaasortat Inatsisartut "isummeriataartarnerat" apeqqutaatinnagu isornartunut tappillutik Nunap Karsiata naatsorsuutai suliarisinnaanngusavaat misissuisitsinnaallutik politikikkut malussariffiugaluartuni annilaangassutigingguarnagu, tullianik ukiumoortumik inuttalersuisoqalernerani "akiniaaffigineqarnissaq". Tassami Inatsisartut naqisimaneqanngitsumillu ingerlatsisoqarfiup soqutigisassarilluinnarpaa, Nunatta Karsiata aningaasaaterpassuisa aqunneqarnerisa pitsaalluinnartumik ingerlanneqarnissaat. Taamatuttaaq Inatsisartut oqartussaaqatigiinnerullu soqutigilluinnarpaat, arlaannulluunniit pituttugaanngitsumit misissuinerup nakkutilliinerullu ingerlanneqarnissaat, ilumut Naalackersuisut aningaasat inatsit atuuttut malillugit ingerlatsinissaat.

Demokraatit ilanngullugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut kaammattuutigisavaat naliliiffigisagaat Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoqarfeqalernissaq inuiaqatigiinnut kalaallinut naleqarumarnerisooq, qanorlu periarfissaqartiginersooq aningaasartuutissat maannamut "kukkunersiuinermut aningaasaliissutissani" aallertoqarsinsnaanersooq.

Taama oqaaseqarlutik Demokraatit neriuutigaat siunnersuut akuersaarneqarumaartoq.